

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

Caput 17. Circa Missas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

At duo non possunt fieri unum, nisi effe-
ctus & actualiter ponantur in esse, quia
igitur sunt unum in femine, necesse est
utrumque suum exhibere, ut ex eorum
commixtione resultet illa unitas. Con-
firmatur, quia si sufficeret solum virum
feminis, sufficeret æquo jure, si sola fe-
mina feminaret, at hoc nemo admittit, er-
go nec illud admittendum. Neque obstat,
quod iura vel auctores, qui de hac mate-
ria loquuntur, non faciunt ordinariè men-
tionem, nisi solius viri, nam sic loquun-
tur vel secuti opinionem eorum, qui pu-
tant feminas non habere semen, vel ad
parendum earum pudori, sufficienterque
debent intelligi locuti de femina, in hac
materia, quando de viro egerint. Atque
ideo concludendo censeo affinitatem non
conferri nisi ex utriusque feminatio-
ne, & licet hanc doctrinam improbabilem
iudicet Pont. lib. 9. de matr. c. 10. probabi-
litate tamen affirmat Sanch. lib. 3. de matr. d.
2. Nemig. in pract. confess. tr. 2. cap. 6. §. 9.
Verticell. in qq. leg. al. tr. 4. q. 27. & Diana
in tr. 5. ref. 26. † Absolutè veram, qui
illam profitentur, Lud. Lopez 1. par. instr.
cap. 30. Gasp. Hurt. de matr. dis. 1. Martin.
Perez. de matr. d. 31. sect. 1. Martin. à S. Jo-
seph. in monit. confess. to. 1. lib. 1. tr. 34. de ma-
trim. Et non pauci Canonistæ in 6. frater-
nitatis de eo qui cognov. conf. uxor. In contin-
gentia verò casus, præsumitur uterque
feminasse, & secundum hoc, in foro ex-
teriori judicanda est affinitas contracta,
sed in interiori, stabitur eorum dicto. *

Quod si vir feminavit, & se retraxit,
antequam feminaret femina, quæ deinde
sola te tactibus excitavit, tunc in opi-
nionem eorum, qui tales tactus (immediatè
† Vide Boer. p. 2. decis. q. 241. num. 7. & 8.
* Domin. to. 1. q. 4. de matr. p. 6. prop. 2. nu. 15.
Dicitur 202. opusc. 1. tr. 88. Leand. de sac. to. 2. tr.
p. 4. 21. quest. 41. Martin. à S. Joseph in monit. to. 1.
lib. 1. tit. 51. de matr.

post copulam) licitos dicunt, quasi sint
ipsius copulæ complementum) dicitur
etiam affinitas consurgere ex tali semi-
natione, quia sicut dicitur copula in ea
completa, ita & commixtio, ex qua re-
sultat una caro. Sed in opinione magis
communi eorum, qui tales tactus illicitos
faciunt, secus erit dicendum: & quod si-
cut illa femina feminatio, non spectat
amplius ad copulam, sed est actus distin-
ctus, & peccatum mollitiei, ita nec cen-
sebitur per ea eam fieri commixtio, quæ
affinitatem generat.

CAPUT XVII.

Circa Missas.

§. I.

De tempore concesso ad celebrandum.

S U M M A R I U M.

- 1 Regulares possunt dicere Missam ante auroram.
- 3 Et etiam statim post mediam noctem.
- 5 Quod privilegium non est abrogatum.
- 7 Imò secluso privilegio est licitum, subsistente causa.
- 4 Secus, nulla subsistente & 6.
- 6 Ratio, quare regulariter Missa non dicatur nisi post auroram.
- 8 Regulares possunt dicere Missam post meridiem.
- 9 Etiam in tribus horis post.
- 11 Quod est licitum etiam secluso privilegio.
Et quare ibid.
- 12 Non excusatur à peccato, qui sine legitima causa
dicit Missam aut nimis tarde, aut nimis cito.
- 13 Que hora debet pro dicenda Missa.
- 13 In computanda media nocte, vel meridie, non
est scrupulosè attendendum horologiis.

Eugen. IV. concessit Monasterio S. I.
Bened. Vallisole. Sixt. IV. Minorib.
Innocent. VIII. Dominican. Pius V. &
Gregor. XIII. Societ. Jesu. facultatem ce-
lebrandi una hora ante diem. Bullar Val-
lisol. priv. 46. Roder. to. 1. bull. in orac. Inno-
cent. 8. & to. 2. Bulla 22. Greg. XIII. Casar.

X

v. Mis.

1. *Missa 2. Capuccin. in annot. ad idem v. 3. & Afor. 1. p. inf. lib. 10. cap. 25. quest. 4.*
2. Alex. VI. concessit Patribus Congreg. Vallisoler. facultatem celebrandi duabus horis post mediam noctem, B. qua incipit: *Sane merita.* Et est ordine 117. in Bull. ejusd. Congr.
3. Martin. V. concessit eidem Congreg. Vallisoler. Gregor. XIII. Cassin. Innocent. VIII. Augustin. I. & Leo X. Minoribus, ut statim post mediam noctem possint celebrare. Bull. Cassin. *const. 219.* Casar. & Capuccin. *supra cit. Suar. 10. 3. in 3. parte d. 8. sect. 4.* Afor. *supra cit. Bauny in Theol. mor. 17. 10. de Sacram. q. 13. & Celest. Suesl. in comp. Theol. mor. tract. 8.*
4. Hic autem nota primo, Concil. Trident. Congreg. *sess. cap. 9. in decret. de celeb. Miss.* declarasse, non esse licitum, celebrare ante diem, virtute privilegiorum obtentorum ante dictum Concil. De quo Garc. *in tract. de benef. p. 3. cap. 2. & Barb. in collect. Bull. v. mendicantes.* Vnde ego infero, licitum esse per privilegia dicto Concilio posteriora Pii V. & Greg. XIII. Imò & per omnia alia supra relata, cum dicta declaratio non sit sufficiens ad derogandum illis.
- Nota secundo, quòd regulariter quidem nemo debet celebrare ante diem, necesse est & *cap. nocte Sancta. d. 1. de cons. Ubi Gloss. assignat rationem, nempe quia Sacramentum Eucharistiae, quod in ea conficitur, spectat ad tempus gratiae per diem significatum, juxta illud Rom. 13. nox praecessit, dies autem appropinquavit.* unde Fum. *in Armil. v. Missa.* & Navarr. *in man. cap. 25. numer. 85.* putaverunt esse mortalia ante diem celebrare. Attamen idem Navarr. *ibid.* agnoscit, in multis locis contrariam consuetudinem invaluisse. Et secluso omni privilegio licitum dicit Gloss. *cap. fin. de privil. in 6.* Quanto autem tempore ante ortum solis liceat id facere si-

ne privilegio, non convenit inter Doctores. Nam aliqui licitum dicunt, una hora post mediam noctem, ut Marchin *de Sacram. Ord. tr. 3. cap. 7.* Joan. de la Cruz *in direct. p. 1. Sacram. Miss. qu. 2.* Henriq. *de Miss. lib. 9. cap. 1.* Laym. Rodriq. &c. Alii etiam tribus horis ante, ut Suar. *10. 3. in 3. par. d. 8. sect. 18.* Vivald. *de Sacram. altar. num. 151.* & Pitigian. *d. 2. ar. 4.* Ac demum alii, ut Vitor. *de Euchar. id licitum affirmant statim post mediam noctem, & ita evidenter colligitur ex cap. Solent. d. 2. de cons. Cui licet rogatum esse per contrariam consuetudinem dicat Gasp. Hurr. d. 4. de Sacram. d. 4. praxis tamen aliud docet.*

Innoc. VIII. concessit Dominicae Hispania facultatem celebrandi una hora post meridiem. Eugen. verò IV. eam fecit Cassin. celebrationem usque ad tertiam horam nonam inclusive, quae extenditur usque ad tertiam post meridiem. Rod. *10. 1. bull. in orac. Innoc. VIII. Casar. v. sa secundo. & Bullar. Cassin. const. 58.*

Nota, quòd secluso omni privilegio licitum est incipere Missam in ipsa nocte secundum Fernand. *in exam. p. 3. cap. 14.* Aur uno quadrante post, secundum Afor. *10. 1. inf. lib. 10. cap. 25.* Aut una hora post, secundum Fagund. *de Euc. p. 1. lib. 3. c. 17.* Henriq. *lib. 9. de Missa. c. 7.* Aut tribus quadrantibus post, secundum Bonac. *d. 4. de Sacram. quest. ult. p. 1.* multò post ipsum meridiem, ut vult ann. Andr. *in cap. 1. de celeb. Miss.* Aut tiam tribus horis post, secundum Navarr. *in man. cap. 25. numer. 85.* & Salz. *pract. crim. 46.* Vivald. Fernand. & Lemas. Tum quia nusquam id invenitur prohibitum; Tum quia adhuc illa hora Christus patiebatur, & sic licitum videtur offerre illa eadem hora hoc sacramentum.

- 4 Et ubicunq. fuerint.
- 5 Etiam in Cameris secularium, aut plateis civi-
tarum. 6. 7. & 13.
- 8 Aut Ecclesis interdictis.
- 9 Non tamen in pollutis.
- 10 Hec privilegia putantur à Trid. sublata ve-
rius, quod non, & 11.
- 14 Et explicatur Concilium.
- 12 Episcopi non possunt impedire Regulares, ne
utantur di. his privil.
- 15 Episcopi possunt dare licentiam celebrandi ex-
tra Ecclesiam, non tamen hoc permittere per
modum privilegii.
- 16 In necessitate licitum celebrare extra Eccle-
siam, etiam non habita permissione Episcopi.
- 17 Et in casibus diversis.
- 18 Imò ex sola devotione.
- 19 An licitum celebrare in mari.
- 20 An in Ecclesia polluta.

Pius IV. concessit Canonicis Lateran. x
ut absque ulla licentia Ordinarii, pos-
sint in infirmitate curare, sibi celebrari in
suis cameris, & ibi Sacramenta recipere,
Compend. privil. Fulliens. & Barnabita-
rum. v. infirmi. & Marchin. de sacr. ord.
par. 3. 11. 3. cap. 9.

Urbanus V. concessit Cisterciens. fa- 2
cultatem celebrandi officia divina, &
Missam etiam in arcibus, ad quas tempo-
rebulli se recipiunt.

Gregorius XIII. cum derogatione 3
Trident. concessit Patribus Societ. Jesu,
ut in suis missionibus possint ubique ce-
lebrare, etiam in castris, aut in domibus
suis, in Oratorio à Provinciali designan-
do.

Honorius III. concessit Dominican. 4
& Minoribus, ut ubicunque fuerint, pos-
sint super Altari celebrare extra Eccle-
siam, & locum sacrum; de quo in cap. in
his. de privil. & gloss. cap. fin. eod. in 6. Et sic
est privilegium juris.

Y 2

Item

S. II.

De loco concesso ad celebrandum.

SUMMARIUM.

- 1 Regulari infirmus potest curare sibi dici Missam
in sua camera.
- 2 Regulari, possunt divina celebrare in arcibus tem-
pore belli.
- 3 In castris.

PRIVILEGIA
RELATIVUM
ET
MENTARIUM
REGILAS
CELLARUM
OSTOLICA
III
8

- Item iisdem Minoribus concessere Sixtus IV. & Alex. VI. ut possint celebrare ubique, etiam in cameris sacularium, seu plateis civitatum, dato quod non videantur loca inhonesta, eò quod in eiusmodi cameris dormiunt coniugati: vel talibus plateis exercentur multa profana.
- 6 Item Urbanus IV. dedit Carmelit. facultatem celebrandi in quovis loco honesto, coram Prælatiis & Magnatibus, à quibus de hoc rogabuntur. Sixtus verò
- 7 IV. extendens gratiam in eorum mari magno, concessit, ut possint celebrare ubique & coram quibuscumque personis.
- 8 Clem. VII. concessit Carmelit. Leo X. Minorib. Alex. VI. Monachis Môtisferati Eugen. IV. & alii Pötif. Casin. facultatem celebrandi in locis interdictis, aut in quibus cessatur à divinis: modò ianuis clausis, expulsi excommunicatis, nò pulsatis campanis, & ipsi causam interdicto non dederint, de quo vide, ubi de privileg. circa obser. interd. Supra memorata verò omnia referuntur à Bullar. Callinenf. const. 355. Roder. tom. 1. qq. regul. 43. Casar. v. Altare. & v. Missa. Layman. in Theolog. moral. lib. 5. tract. 5. cap. 5. Gasp. Hurt. d. 4. de Sacrif. Miss. dif. 6. March. de sacr. ord. p. 3. tr. 3. c. 9. Dian. tr. 2. dub. reg.
- 9 Nota primò, quòd cum privilegia non extendantur extra casum, ideo licet per hæc concedatur facultas celebrandi in loco profano, aut Ecclesia interdicta, non tamen licet virtute eorum celebrare in polluta, quia aliud est Ecclesiam esse interdictam, aliud esse pollutam, & in contingentia casus, minus esset inconveniens celebrare sub dio, & in loco profano, quam in Ecclesia polluta.
- 10 Nota secundò circa eadem supræmemorata privilegia, quòd Trid. sess. 22. c. 9. in decr. de cel. Miss. videtur illa revocare, & de facto revocata putant Laym. supr. cit.
- Mirand. in man. to. 1. q. 28. a. 3. Barb. de off. pot. ep. p. 2. all. 23. & Cöfett. in sm. mar. mag. m. Attamen ego adhuc valere arbitror cum Dian. 4. p. tr. 4. miscell. ref. 106. Cherub. to. 1. in schol. 2. Bull. 4. Clem. 4. Petr. de le. desm. de Euch. c. 20. concl. 2. dub. 4. Roder. to. 1. q. 28. a. 3. Cruz. in epit. lib. 2. c. 5. d. 1. Et Marfil. in remiss. ad Trid. c. 9. cit. Quod probabile putat Marchin. de sacr. ord. tr. 3. p. 3. cap. 9. Tum quia post Tridentinum fuerunt concessa aliquibus Ordinibus, aliis confirmata. Tum quia Trid. illa non revocat absolutè, sed solum mandata Episcopi prohibeant, ne quis celebret extra loca sacra; unde Marchin. Cruz. desin. & Marfil. citati, inferunt, quòd idem licitum erit, 'quandiu non prohibuerint. An verò possint prohibere Regularibus, habentibus ad hoc privilegium Apostolica? S. Congr. Cardin. ad c. 4. declaravit quòd non, in hæc verba: *facultatem celebrandi in privatarum domorum interioris ab Apostolica Sede emanatam, Episcopi impedire non potest.* Unde ego infero, potest Regularibus uti prædictis privilegiis secundum ea celebrare extra Ecclesiam non tantum dum non prohibent Episcopi, ut dicunt Authores citati, sed etiam prohibeant. Tum quia Trid. illo suo decreto, non voluit derogari juri cõmuni & scripto: privileg. autem Honor. III. quo supra, & quod cetera omnia virtute continet, cum sit insertum corpore Juris, sortitur ejus naturam, & non fuit mens Concilii, illi derogare. Quòd confirmatur, quia Sacra Congreg. an. 1591. die 9. Dec. declaravit concilium non derogare cap. fin. de p. in 6. Est autem par ratio de c. in his cõm. Ergo sicut non derogatur illi, ita nec illud quamvis Sixt. V. & Alex. VI. in privilegiis de celebrando extra locum sacrum, excipiant cameras, in quibus dormiunt

conjugati, & plateas, in quibus
 exerceatur profana: quia tamen hæc ex-
 ceptio nõ fit in cap. in bis cit. ideo poterant
 Regulares celebrare in dictis cameris &
 plateis, non virtute ditorum privilegio-
 rum, sed ðicti capitis & juris cõmunis, cu-
 jus est, modõ adlit causa sufficiens, & ex-
 ceptio reverentiam. Et ita tenet Sor. in
 4. d. 5. q. 2. a. 3. Et Roder. r. 1. quæst. 43. ar. 5.
 24. Ad Trid. verõ Resp. illius intentionem
 tantum fuisse, tollere abusus, ut notat A-
 for. r. 1. q. 1. lib. 10. cap. 26. quæst. 6. nempe eo-
 rum, qui sine ulla licentia, aut justa causa
 præsumebant celebrare extra Ecclesiam,
 aut qui prædebant, se ad hoc habere li-
 centiam perpetuam ab Episcopo. Nam li-
 cet pro occurrentia casus, possit Episco-
 pus hoc permittere, non tamen dare pri-
 vilegium perpetuum ad illud, ut docent
 Afor. r. 1. q. 3. Marchin. de sac. ord. p. 3. tr. 3.
 cap. 9. n. 3. Navarr. conf. 1. de const. & 16. de
 priv. Et Bonac. d. 4. de sacram. quæst. ult. p. 9.
 Et ita à S. Card. Cong. sapius rescriptum
 videtur Marchin. cap. 9. cit. nu. 7. & pla-
 res alii, quos ibi allegat.

In necessitate verõ, & suadente aliqua
 causa honesta, etiam sine licentia Ordi-
 nari, licet celebrare in aliqua Capella Ec-
 clesie diruta, aut ad portam, seu atrium
 parvæ Ecclesie, sub dio seu aère aperto, in
 campo platea &c. Et ita docent Ledesin.
 Afor. & Marsil. cit. Navarr. lib. 3. conf. 7. de
 priv. Miss. Sor. in 4. d. 13. quæst. 2. ar. 3. Gasp.
 Hurt. d. 4. de sacrif. Miss. d. f. 6. Sà v. Missa nu.
 24. Arnul. cod. v. n. 4. Et nonnulli Canonici
 in cap. fin. de conf. Eccl. Et ita permittitur
 in cap. concedimus, & cap. sicut non alii d. 1. de
 conf. Addit Hurt. id licitum, etiam si neces-
 sitas non sit adeõ urgens, & ita consue-
 tudine receptum affirmat ex Vasch. &
 Argud. Et lic. v. g. in castris licet celebrare
 sub tecto ad hoc ut milites audiant Mis-
 sam. Aut sub dio in navigatione, quando

navis appellat ad terram. Aut in proces-
 sione, quando tenditur ad Capellam, quæ
 non potest capere populum confluentem.
 Aut tempore pestis. Aut quando Sacer-
 dos novus celebrat suas Primitias &c. se-
 cundum Fernand. in exam. p. 3. cap. 5. §. 10.
 Ubi citat. Tolet. Navarr. Sor. & Afor. Et
 Marchin. cit quia in talibus casibus adest
 inter pretativus consensus Papæ, seu Epi-
 scopi, Addit Ledesin. esse valde cõforme 18
 juri, ut etiã ex sola devotione possit sim-
 plex Sacerdos sic celebrare extra locum
 sacrum, in campo, domo privata, grangia
 &c. quando ei non occurrit Ecclesia, quia
 in cap. fin. de priv. in 6. hoc conceditur Epi-
 scopis in cap. verõ cit concedimus, omnibus
 Sacerdotibus absque distinctione neces-
 sitatis, vel folius devotionis. Et ita allega-
 to eodem c. docet D. Tho. 3. par. q. 83. a. 3.
 ad 1. Quod ego nõ ausim improbare: mo-
 dõ ut ibi dicitur, irreverentia omnimodis
 caveatur, & alia circumstantiæ ad tan-
 tum mysterium requisita observentur.

De mari aut flumine, an liceat in eo ce-
 lebrare, negant Afor. quæst. 6. cit & plures
 alii quos citat & sequitur Bonac. de sacram.
 d. 4. qu. ult. p. 9. Sed licitum faciunt Barth.
 ab Angel. in dial. de Missa §. 620 Graph. 1. p.
 decis. 1. 2. cap. 42. Scortia de sacrif. Miss. l. b. 2.
 cap. 13. Durand. in rat lib. 4. cap. 1. Laym in
 theol. mor. lib. 5. tr. 5. cap. 5. Et alii quos citat
 & sequitur Marchin. c. 9. cit. nu. 14. ubi re-
 fert, Clem VIII & Paul V. ita concessisse
 navigantibus in Indias. De Ecclesia pol-
 luta idem dicit ex D. Tho. & Suar. Mar-
 chin. in cap. 10. atque de domo privata, aut
 loco profano, & licere in ea celebrare
 subsistente aliqua causa honesta, v. g. ad
 hoc ut populus pagi audiat Missam in die
 Festo, vel ad cõmunicandam infirmum:
 & hoc cum sola licentia Episcopi, vel e-
 tiam sine illa, quando urget casus; sed
 ego in superioribus dixi, mihi videri sa-
 tius

REGIA
 VLLARIVM
 ET
 VMENTARIA
 REGILAS
 CELLARUM
 OSTOLICA
 8

ius celebrare in loco simpliciter profano, quàm in Ecclesia profanata, seu polluta, quia locus profanus non est execratus, nisi negativè, Ecclesia verò polluta positivè, ob memoriam autem criminis majorem horrorem generat locus positivè per illum pollutus, quàm alius solum negativè non Sacer. (*)

§. III.

De Missis, quae ex obligatione celebrantur.

SUMMARIUM.

- 9 Regulares habentes obligationes Missarum, satisfaciunt per 9. collectas 1. & 2.
- 3 Praelati Regularium possunt reducere onera Missarum.
- 4 Et onus unius debet reduci ad 50. scuta.
- 5 Haec reductio non intelligitur de Missis impositis, in limine fundationis Ecclesiarum.
- 6 Onera imposita beneficiis in fundatione, sunt semper in individuo implenda, & ab omni dispositione excepta.
- 7 Explicatur Tridentini decretum sess. 25. cap. 4. de ref.
- 8 Privilegia de reductione Missarum, an intelligenda de Missis, solùm ante eorum concessionem receptis.
- 9 Privileg. de reductione, extenduntur etiam ad officia, & alias obligat.
- 10 Reductio Missarum potest fieri extra visitationem.
- 11 Illicitum recipere Missas cum intentione petendi reductionem.
- 12 Parvae eleemosinae pro Missis pluribus, possunt conjugi, ut per unam Missam satisfiat omnibus.
- 13 Hujus privileg. iustitia defenditur.
- 16 Revocatur tamen à S. Cong. & seq. usq. ad 22.

(*) S. Gregor. lib 3. dial. c. 26. Maxamiano Abbate refert, ipsum in mari tempestate iactatum, corpus & sanguinem Christi sumpsisse simul cum omnibus qui erant in navi. Item de quosdam milites Homeritas, ante praelium communicasse in navi refert Baron. to. 7. ann. 533. nu. 24. Qui anno 700. eod. to. n. 3. allegato exemplo sancti Vulfrani Frisorum Apostoli qui item in navi celebravit, fuit id olim sanctis viris fuisse consuetum. Et Deo non displicuisse patet ex miraculo Paternae, quod ibid. refert,

- 14 Licitum accipere pecuniam pro Missa, & quod sit.
- 15 Illicitum anticipatè dicere Missam pro illa, daturus est eleemosinam.
- 16 Decretum diversa S. Congr. circa celebrationem Missarum & seq.
- 21 Eleemosina data pro Missa de Beata, non potest retineri, nisi celebratur de Beata.
- 32 Idemque dicendum de aliis Missis.
- 33 Aliqui contrarium tenent.
- 34 Et utraque opinio componitur.
- 23 Eleemosina data pro Missa de Requiem, non potest retineri nisi dicendo de Requiem.
- 24 In die duplici, quod non sit de praecipuo dicitur Missa de Requiem, pro implenda voluntate testatoris.
- 31 Et item Missa alia votiva, ex causa rationis.
- 27 In Altari privilegiato non suffragatur nisi celebretur de Requiem.
- 24 Non potest autem in eo celebrari de Requiem, si festo de praecipuo.
- 27 Unde in tali die, vacat Altare.
- 27 Pro Missa dicenda in Altari privileg. potest dici animabus defunctis indulgentia Benedicti.
- 30 Verius tamen, quod non.
- 36 Missae concessae quibusdam Ordinibus, non potest dici ab aliis.
- 37 Sed illarum loco debent dici votiva, quae pro Missa.
- 38 In fundationibus Missarum, Fundatores accipiuntur à Regularibus, nisi ad petitionem sacrificii & 39.
- 40 Fundationes Missarum non debent recitari diebus in quibus potest satisfieri.
- 41 Et cum licentia Superioris.
- 42 Missarum obligatio potest transferri ad alium locum.
- 43 Fallit si obligatio est imposita ad locum, & est specialis devotio.

Clemens VII. concessit Carm. in Cuna Missa possint usque ad 9 collectas dicere pro totidem Missis debitis.

per illam unam satisfacere omnibus. Et Jul. II. ac Leo X. concessere Generali Mimorum, ut dum yilitat aliquod Monasterium sui Otdinis, possit in eo Missas redacere ad certum numerum. sic ut pro fongulis, solum singule collecta dicantur, in unaque ad 9. per quas collectas tot Missis satisfactum. B. exposcit Quæ est in Bull. Cassin. 349. Roder. tomo. 1. Bull. 28. tit. 2. Passar. lib. 1. privil. sui ord. Capuccin. in annot. ad Casar. v. Missa 3. & Confett. in sum. mar. magni Concil. verò Trid. sess. 25. cap. 4. de Res. concessit Abbatibus & Generalibus Regularium, ut in suis capitulis possint ordinare super Missis fundatis in suis Ecclesiis, & ad certum numerum eas reducere, prout ad Dei gloriam, suæ conscientia melius visum fuerit.

Roch. in rubr. de iure patron. §. pro eo Barbat. consil. 23. volum. 1. Tusch litt. C. concl. 384. Farin. 4. p. dec. posth. 174. Barb. de off. & pot. ep. p. 2. alleg. 29. & in collect. Bull. v. Missa. secundo Piafec. in pra. p. 2. cap. 3. & Graph. 1. par. decij. lib. 2. cap. 53. Et ita anno 1573 die 7 Februariar. sibi à Cardin. S. Congreg. responsum testatur Passar. in cap. 60. de remed. Miss. Ac rursus eadem Sac. Gongregat. in decretis suis de celeb. Miss. sancivit, & declaravit univèrsaliter pro omnibus, Anno 1591. die 3. Mart. Ac iterum anno 1625. sub Urbano VIII. Unde ego satis dubito, an sint audiendi, qui contrarium docent, Navarr. tomo 1. lib. 3. de celeb. Miss. Henric. in sum. lib. 9. cap. 22. litt. P. Moneta de comm. ult. volum. cap. 5. Marchin. de sacram. ord. tractat. 3. par. 2. cap. 19. & Fraxinell. de obligat. Sacerd. sect. 7. num. 3. Nec me movet eorum ratio, Concilium loqui generaliter, & sine exceptione, nam ut dixi onera imposita in limine fundationis censentur semper excepta, deinde sic Cardinales excipiendo declaraverunt illum locum. Et hanc mentem Concilii fuisse patet ex ipso textu ejus decreti quod sic incipit: contingit sepe in quibusdam Ecclesiis, &c. Ergo supponit Concilium, Ecclesias jam existentes, & fundatas, & consequenter loquitur de oneribus postea illis impositis.

Nota Tertiò, Passar. Dian. tract. de celeb. Miss. res. 2. Capuccin. in annot. ad Casar. v. Missa 3. & Confett. in sum. mar. magni tenere supramemorata privilegia esse intelligenda de Missis solum receptis ante eorum concessionem, non de his, quæ postea & maxime post Trident. Quin etiam Dian. tractat. cit. res. 6. contendit, sublata esse privilegia Jul. II. & Leon. X. per dictum Tridentin. in cap. 4. cit. Et ipsa Sac. Congregat. ita expressè declaravit, concessionem prædictam Tridentini intelligendam esse de Missis impositis ante ipsum

REGIA
BIBLIOTHECA
MURMULE
ET
MURMULE
REGIAS
CELLARUM
DIOECESANARUM
MURMULE
III

- psum non de receptis postea. Attamen omnes alii affirmant adhuc valere, & tam virtute eorum, quam ipsius Trident. posse Pralatos reducere numerum Missarum, etiam postea receptarum, ita Gracias in *pra. ben. p. 7. lib. 2. cap. 132. Petr. de Ledesm. de Sacram. euchar. cap. 18. Marchin. cap. 19. cit. Barbof. loco. item cit. Navarr. lib. 3. conf. 10. de cel. Miss. & lib. 5. conf. 3. Possesvin. de offic. par. cap. 2. quest. 9. & alii.*
- 9 Addit Vincent. de Marfil. in remiss. ad cap. 4. Trid. cit. Galerius in margar. cas. conf. v. Missa Barbof. Marchin. & Moneta citati illa eadem privilegia posse extendi ad officia mortuorum aliaque similia suffragia, ubi in majore numero inveniuntur.
  - 10 Addit Navarr. lib. 9. conf. 10. de celeb. Miss. & Confert. citatus etiam extra visitationem posse Pralatos regulares hanc reductionem facere. Bene autem monet Navarr. non posse in hac parte delegare, neque ullam reductionem facere, sine magna necessitate. Et multo minus licere fratribus, ejusmodi obligationes in se suscipere, cum proposito petendi reductionem, & decipiendi fideles, à quibus suscipiuntur.
  - 12 Leo X. concessit Minoribus, ut parvas elemosinas acceptas pro Missis, possint conjungere ad summam unius julii, & per unicam Missam omnibus satisfacere Capuec. v. Missa 3. Roder. tomo 1. q. 43. a. 17.
  - 13 Nota circa hoc privilegium, & alia similia, quòd licet improbentur à nonnullis tanquam injusta, & deceptoria. Navarr. tamen conf. 3. de privil. Bonac. d. 4. de Sacram. euchar. q. ult. de sacrif. Miss. p. 8. prop. 1. Cassing. tract. 8. capit. 1. prop. 9. Barth. ab Angel. Confert. & plures alii apud ipsos, illa probant. Quia Papa tantum supplet de bonis operibus Religionis, vel thesauro Ecclesiae, pro illis, qui dant ejusmodi elemosinas, quantum ipsi essent conse-

secuturi per Missas quas voluerunt, ubi Nota secundo, quòd cum omnes concedant, posse Sacerdotem pro sua Missa accipere pecuniam, seu per modum elemosinae, seu stipendii honorarii, seu titulo gratitudinis, seu pretii pro labore, seu compensationis pro sumptibus, in canonicis, sacris vestibus, &c. Potest (etiam incluso privilegio) pro una Missa accipere tot stipendia, quot sunt illi necessariae victum illius diei, in quo Missam dicitur, cundum Sot. lib. 9. de iust. quest. 3. artic. Can. lib. 12. de loc. theol. capit. 13. ad 10. Thibien. v. restitutio. Fernand. in exam. par. cap. 5. §. 9. & alios quos sequitur Marchin. tract. 3. de Sacram. ord. par. 2. cap. 16. pro modo non accipiat ad lautiorum victum sed strictum, & pauperem. Addit Navarr. 2. de restit. cap. 2. num. 33. Henr. lib. 9. cap. 22. & Arrag. de iust. qu. 85. artic. posse accipere stipendia non tantum victum illius diei, sed etiam ad vestimenta & habitationem. Addunt Fernand. & Petr. Navarr. cap. 2. item cit. nu. 314. Sot. d. 86. sect. 1. & alii quorum Cordub. tenet lib. 1. qu. 4. dub. 2. etiam pro sustentatione famuli, seu familiae. Ac demum refert Henric. loco supra cit. visum fuisse busdam Thomistis, maxime recetioribus posse illam accipere tot stipendia, quot sunt ipsi necessaria ad victum, vestimenta, habitationem, famuli stipendium, menta, aut etiam familiae, libros oportunos comparandos, & exolvenda debita. Idest ut summarie dicit Ledesm. in de euchar. cap. 18. quòd Sacerdos Religiosus, aut Conventus pauper pro una Missa potest accipere duo vel tria stipendia ad providendum suis necessitatibus, seu ut ait Arragon. Petr. de Navarr. & alii. duos julios, seu carlinos, aut realia, sed cum illis solis non poterit videre omnibus, pro quibus tamen accipiat

quod celebrare, pro eo qui primus se-
quor tempore daturus est eleemosinā,
licet non faciunt Henric. Petr. de Navarr.
Aragon. Vega. Reginald. Fraxinell. &
alii, sed hanc doctrinam tanquam peri-
culosam scandalo obnoxiam, & ab anti-
quo more ecclesie aberrantem S. Cardin.
Congreg. habito verbo cum Sanctissimi
mo approbavit die 15. Novembr. anno
1609. cuius iudicium merito secuti sunt
Barbof. Homobon Suar. Coninch. Mol-
plad. Cordub. & communiter alii, quibus
ego subscribo, quia fructus sacrificii, ne-
que manet in suspenso post celebratio-
nem neque ante ipsam applicatur.

Item volens eadem S. Congreg. ab Ec-
clesia abusus & omnem speciem nego-
tationis in hac materia Missarum tolle-
re, habito verbo cum Sanctitate Urb. VIII.
anno 1625. die 21. Junii, sequentia decre-
vit, quibus voluit omnes tū Regular.
tū laicales obedire. & deferre sub obli-
gatione peccati mortalis, & restitutionis
ac obrestatione Divini iudicii subla-
tis quibuscunque privilegiis contrariis
que si (ut par est) admittantur, ruunt
opiniones relatae in notabili precedentii.

Primo. Sacerdos celebraturus non po-
test accipere plura stipendia parva, ac de-
inde ipsi conjunctis ad taxam Diocesis,
vel ad necessitatem victus diei, unicam
Missam dicere pro omnibus in commu-
nitate quibus accepit illa stipendia, sed tot
numero Missas debet dicere, quot sunt
numero stipendia, de ita etiam monet
Barony in theol. mor. tract. 10. quest. 12.

Secundo. Sacerdos accipiens pecuniam
pro Missa: si ipse sibi ad hoc opus alium
substituatur, debet illi tradere totam pecu-
niam, quam accepit, nec potest sibi par-
tem retinere etiam si eleemosina sit solito
maior Barony cit. & Barbof. de off. & por.
par. cap. 11.

Tertio. Administratores, seu Rectores
Ecclesie, magnae devotionis seu magni
concurfus, non possunt accipere eleemo-
sinas pro Missis, nisi possint intra breve
tempus illi satisfacere, vel nisi de hoc mo-
nuerint eos à quibus eleemosinas accipi-
unt, & ipsi consentiant, Bauny cit. & quem
ibi allegat Lugo, & Barbof. in coll. Bull. v.
Missas 3. & quos ibi citat Ledesm. & Villa-
lob. dicentes non posse differri ejusmodi
Missas ultra 50. aut 60. dies, quos sequi-
tur Marchin. de sacr. ord. tract. 3. p. 2. cap. 31.
ubi ex diversis ait spacium duorum men-
sium esse modicum. S. tamen Congregat.
super hoc consulta, respondit in una bono-
nova onera Missarum posse recipi, si in-
fra mensem possit anterioribus satisfieri
nisi majorem celeritatem exigat, qui
eleemosinam largitur.

Quarto. Eleemosina data pro Missa de 21
Beata in Sabbato, non potest lucrari, nisi
dicatur, Missa de Beata; nec excusatur Sa-
cerdos, si in Sabbato occurrit Festum so-
lemne: tunc enim si non potest suppleri
per aliam Missam petita debet dimitti, &
eleemosina restitui: nisi is qui dedit, ali-
ter consentiat & disponat. Quod utrum-
que jam ante Anno 1607. Cal. Septemb.
S. Congregatio declaraverat, sed quia
fortè non servabatur, iterum Anno 1625.
ut dictum est, una cum aliis sancivit. Ex 22
quibus omnibus patet, opiniones omnes
supramemoratas circa stipendia Missa-
rum cessare.

Ita pro Missis defunctorum. S. Con-
greg. An. 1607. Cal. Sept. declaravit, quod
Eleemosina relicta pro celebrandis Missis, pro ani-
mabus defunctorum, licet lucrari non potest,
nisi celebretur Missa defunctorum. Et rursus 24
eodem die ac anno. Ac iterum 20. Junii
An. 1626. Tolerari potest Missa de Requiem,
in die Festo duplici quod non sit de precepto pro
implenda voluntate defuncti. Ad quod Barb-

de offic. & pot. par. parte prima capit. 1. n. 24. bene notat, quod declaratio non dicit ad voluntatem vivorum, sed pro implenda voluntate defunctorum. Unde si Festum de precepto cadat in diem pro Altari privilegiato, non potest in eo dici de Requiem ex altera declaratione sub die 24. April. Anno 1627. Cujus ibi idem Barb. meminit, & Gay. in enchir. Episcop. v. Missa. Ad quod Aufon. in summ. v. Missar. stipend. num. 16. allegat duas alias declarationes precedentes, unam Anni 1601. & aliam Anni 1626. Et cum saepe nominata Sacr. Congregat. anno praedicto 1601 die 1. & Jul. declaravit, quod in Altari privilegiato, debet celebrari de Requiem, sin minus privilegium non suffragatur, nec satisfi indulto. Hinc collige, quod occurrente Festo duplici, in die assignata pro Altari privilegiato, debet Altare vacare, & suspenditur privilegium, ita ut nec prosit, etiam si in illo celebretur de Requiem: quia ex alia declaratione privilegium non censetur concessum, nisi pro diebus deputatis, & quando fas est in illis celebrare de Requiem. Ita Aufon. cit & Barb. in coll. Bull. v. altare, & Missa. 5.

28. Verum, quia omnes illae declarationes semper loquuntur de duplici de precepto; ideo ego arbitror, quod si in die assignata pro Altari occurrat Festum, quod quidem sit duplex, sed non de precepto, poterit in eo dici de Requiem. Et censetur Sacr. Congregat. favore animarum, in hoc dispensare, alias frustra exciperet Festa duplicia de precepto, si quaecunque duplicia vellet excipiri. Addit Marchini de Sacram. ord: tomo 3. p. 2. cap. 24. satisfieri etiam si in alio Altari, vel alia Missa celebretur, modo Sacerdos applicet indulgentiam medalii, seu grani Benedicti, pro anima, quae petitur de purgatorio liberari, & pro hac opinione citat Megalium tomo 2. var. resol. 182. & Diana. p. 4. tomo 4.

resol. 40. ubi ipse se retractat ab opinione contraria, quam tenuit in 1. p. tractat. ref. 29. Quod tale granum non sufficit. Sed ita dici debet, si juxta decreta Sacr. Congregat. & Urban. VIII. volumus neminem speciem negotiationis in hac materia refecare.

Porro quod dixi de Missa de Requiem in Altari privilegiato celebranda, in duplici, quae non sit de precepto, ideo dico de aliis Missis votivis, & in talibus posse eas dici, quando suadet causa rationabilis non obstante quod sit contrabrics Missalis. Et hoc admittit Barb. in tractat. de off. & pot. par. cap. 1. num. quando aliquis celebrat ad imaginem raculofam Suar. verò d. 83. de eue. in Port. v. Missa in addit. & Chassaing. tra. cap. 1. prop. 4. in quavis alia occasione, quovis alio loco, quia haec Rubrica ita graviter obligat.

Sed, & quae Missa petitur, ea dicitur, nam licet hoc fuerit declaratum Missa de Requiem, & de Beata tantum par est tamen ratio de omnibus aliis, ita docent Aragon. 2. 2. quest. 85. et Petr. Navarr. de rest. lib. 2. num. 248. Sententia de sacrif. Miss. lib. 2. capit. 17. Fraxine oblig. Sacer. sect. 4. concl. 4. §. 4. Rodriq. cap. 44. num. 9. Comitoli. lib. 1. resp. quest. 42. Layman. & alii contra Suarez d. 83. sect. 3. cit. Molph. tomo. 1. tract. 3. cap. Homobon. de exam. Eccl. p. 1. tract. 4. cap. 14. & Dian. tractat. 6. miscel. ref. 62. Quorum opinio non solum adversatur deestis Sacr. Congregat. sed etiam non in justitia continet, & defraudat Religionis erga beatos, fructuque rati, ab eo qui Missam petitur. At quia applicatio Sacrificij Missae pendet ab intentione Sacerdotis, & nihil repugnat eadem Missam dici in honorem diversorum beatorum, ideo quando aliqua pe-

non potest dici v. g. de Beata in
 de S. Francisci, ego puto, satisfacturum
 Sacerdotem, si dicat de S. Francisco &
 in sua preparatione seu antequam acce-
 dit ad Altare, offerat suum sacrificium
 simili in honorem Beatae, & juxta inten-
 tionem postulantis, quia tunc nihil ejus
 voluntati vel devotioni detrahitur, sed
 potius intenditur & augetur, conciliata
 per sacrificii oblationem non tantum
 deo, ut intendebat, sed etiam alio San-
 cto.
 Ino pro defunctis, & loco Missae de
 Requiem, extra Altare privilegiatum,
 tunc dicitur Missa de aliquo beato, aut
 officio currenti, ut docent Host. & Hugo
 de celeb. Miss. Sylv. v. Missa 1 num. 8.
 Anall. eod. v. num. 32. Et Angel. num. 34.
 Quia (ratione intercessionis beati ad
 quae honorem dicitur) utiliorem ani-
 ma exultanti in purgatorio affirmat Mar-
 tin. de sacr. ord. tractat. 3. p. 2. cap. 25. Cui
 ego subscribo.
 Denique adverte, quasdam Missas, sic
 approbatas & concessas esse quibusdam
 Ordinibus, ut aliis non liceat libi
 usurpare. Imo nec in ipsis Ecclesijs pro-
 quibus sunt approbatae nisi his qui sunt de
 illorum gremio; & talis est v. g. Missa Ro-
 gationum B. V. de Monte Carmelo &c. Unde
 quando tales Missae postulantur ab his,
 quos non sunt illorum Ordinum, debent
 decere votivas de communi prout ha-
 bentur in Missali, Barbof. de off. & pot. par.
 cap. 11. 31. & Gavant. in Rubr. Miss.
 Sixtus IV. pro Casin. declaravit, quod
 quibuscumque verbis utantur, legantes
 volentes, seu alii imponentes, & ac-
 ceptantes Missas, intelligantur admitti
 ad participationem tantum, & non ad to-
 tum fructum sacrificii. Habetur in Bull.
 Casin. Et in fine Regulae impressae cum consi-
 derationibus. Admissis autem declarationi-

bus Cardinalium, ruit privilegium. Unde
 Chassaign. eas reicit, ut ab interitu illud
 aliaque similia vendicer. Ejus tamen ju-
 stitia fundatur, tum in arbitrio, & vo-
 luntate Pontificis quae semper praesumi-
 tur justa, & cujus dispositioni subjacent
 opera pia, cujusvis generis, tum in opi-
 nione eorum qui tenent Pontificem sup-
 plere, seu de thesauro Ecclesiae, seu de bo-
 nis operibus Religionis, hoc quod de fru-
 ctu sacrificii subtrahi videtur. Tum ma-
 xime in alia opinione eorum, qui volunt
 sacrificium esse infiniti valoris extensi-
 ve, uti docent Caiet. 3. par. quae. 79. art. 5.
 & tomo 2. opusc. tractat. 3. quae. 2. Canus lib. 12.
 de locis cap. 13. Comitol. lib. 1. resp. mor. q. 42.
 Angel. v. Missa nu. 52. & Marchin. de sacr.
 ord. tractat. 3. par. 2. cap. 13.

Eugen. IV. concessit Congreg. Valli- 39
 solet. per oraculum, ac deinde Nicolaus
 Franc. autoritate Sixti IV. (cum ejus
 nomine legatione fungeretur in Hispa-
 niis) per scripturam, ut in omnibus ejus
 Monasteriis possint liberè & licitè reci-
 pi; & retineri quaecunque eleemosina,
 & legata pro perpetuis Capellaniis, sine
 tali onere, cum consensu partium, si ha-
 beri potest: interim autem persona, quae
 ejusmodi eleemosinas dederint, reddan-
 tur participes bonorum operum, quae
 fuerint in Monasteriis, quibus illas dede-
 runt Bull. Vallisfol. privil. 46. & 64. Graph.
 1. par. decis. lib. 2. cap. 45. Roder. tomo 1. Bul-
 la 44. ejusd. Sixti & Marchi. de sacr. ord. tr. 3.
 p. 2. cap. 20. Ubi

Nota, quod ad obviandum difficultati 40
 bus, quae ex ejusmodi foundationibus pos-
 sent oriri, sancta Cardinalium Congrega-
 tio Anno 1612. die 1. & 3. Sept. & rursus
 Anno 1614. die 19. Maii mandavit, ut Missae
 votivae à testatoribus non acceptentur de cetero,
 nisi pro diebus illis in quibus secundum Rubricas
 Missalis possunt celebrari; de acceptatis vero pe-

REGIA
 VLLARUM
 ET
 VMENTARIA
 REGILAS
 CELLARUM
 OSTOLICA
 III

- vendam esse à Sanctissimo dispensationem pro illis transferendis in dies quibus celebrari possunt. Ac iterum pro majori cautela Anno 1625. die 21. Jul. sancivit, ut nullus secularis sine sui Episcopi seu ejus Vicarii generalis, nec ullus Regularis sine sui Generalis, aut Provincia-
lis licentia suscipiat impofterum onera Missarum perpetua.
- 42 Pius V. concessit Minoribus, ut Missas & Eleëmofinas uni loco, aut certis fratribus commendatas, possint aliis Religiosis (etiam alterius Ordinis) commendare aut Sacerdotibus sæcularibus, nisi contradicant fideles, qui tales eleëmofinas largiti sunt Portel. v. Missa 5. in addit. In usu autem hujus privilegii servanda erunt supramemorata decreta S. Congr. ut nimirum tot Missas numero dicantur, quot fuerunt acceptæ eleëmofinæ distinctæ, quæ & integræ tradantur illis, ad quos Missas transferuntur. Ac ut sciatur an fideles eleëmofinarum ejusmodi largitores contradicant, aut consentiant translationi, ego arbitror, esse monendos, & maxime quantum ad Missas, quæ petuntur dici in Ecclesia alicujus devotionis specialis ob imaginem miraculosam, & in qua sperant fideles se citius exaudiri, uberores, aut speciales ad eod favores consequi. Aliàs autem non satisfit de jure communi, quando sic Missas transferuntur, secundum Abb. & Imol. c. significatum de præb. Bald. l. si quis ad declinandum C. de Episc. & Cler. Cenedo 99. Canonic. 38. Gratian. discip. for. c. 72.
- 9 Illicitum tamen jure antiquo.
15 Et nunc prohibitum & 16.
2 Iura omnia favent Monasteriorum extirpationi.
12 Varia tamen decreta super hoc negotio venerunt à Curia Romana, & seq.
2 Pro extruendo aut dilatando Monasterio, quis cogi ad vendendam rem suam.
3 Pro dotando Monasterio, potest Episcopus nare.
4 Habens edificium vicinum Monasterio, cum eius incommodo illud elevare.
5 Neque in eo habere fenestram unde ad Monasterium prospiciat.
6 Neque exercere artē unde fratres patiantur commodum, & 7.
8 Neque tenere meretricem.
17 Monasteria incommoda possunt revo-
cari fratribus.
18 Monasteria possunt transferri ad loca meliora.
19 Et per hoc non contravenitur juribus prædictis novorum adificationem.
20 Translato Monasterio, locus potest redigi in profanos.
21 Monasteria minorā possunt redigi in majora.
23 Monasteria, & loca eorum à nemine possunt petrari.
25 Grangie Regularium habent eandem immunitatem ac Monasteria femina possunt dici Monasteria Regularium.
26 Variæ super hoc declarationes & seq.
28 Licentiæ ingrediendi Monasteria non multiplicandæ Monasteriis monialium.
Variæ super hoc declarationes, ibidem.
29 Et de simplici accessu ad easdem, prædictione.

CAPUT XVIII.

Circa Monasteria.

SUMMARIUM.

- 1 Regulares possunt sine cuiusquam licentiâ, sibi Monasteria edificare, vel acceptare oblatâ 10. & seq.

Julius II. concessit Minimis, ut domos, Oratoria, Ecclesias, seu loca pro perpetuo usu, possint adificare, aut oblatâ pro sua habitatione recipere, ab aliis